

staviti red in da hoče to storiti. Edina težava je v tem, da so moči poslance in senatorje, katerih se radi imunitets ne more aretovati, kolovodje gibanja.

Za prihodnje tržaške občinske volitve.

Gоворil dr. Otokar Rybář na občnem zboru in javnem shodu političnega društva „Edinost“.

(Zvršek.)

Le z glasovnico v roki si moremo pridobiti veljavo v našem mestu. Saj ne tajim, da so mnogi naši, pripadajoči razumništvu, kolikor toliko v položaju zavisnosti. Ali tako budu vendar ti. Pak naši delavski sloji — so li oni tudi odvisni? S. In vendar so — v kolikor so volile — ob zidnjih državnoborskih volitvah storili svojo dolžnost in so skoro z odprtimi glasovnicami glasovali za našo stvar! Kdor se sem zaničuje, naj ne pričakuje spoštovanja od strani drugih! Naše stališče v mestu je jedostavno in razumno lahko: če znamo pokazati zobe to no imponirali! Saj vidimo n. pr., kako imponiramo drugorodec že s tole hišo, v kateri smo se danes vprvič zbrali! Fakt je, da so tudi drugorodeci jeli zakajati v to hišo. Že ta materialni fakt dokazuje, kako jim stvar inponira.

Da bi govorili o volitvah samih, za to danes ni še čas. Reklamacijsko postopanje je sicer dovršeno, ali pritožili sta se obe italijanski stranki, pritožili na upravno, ozir. državno sodišče. Tam gori pa uradojejo zelo počasi. To sicer ne ustavlja volilnega postopanja. Ali mi smo čuli, da hoče vlada to pot čakati, da se ne izpostavi zopet taki blamaži, kakor je že doživel z volitvami v Trstu. Imamo torej časa. Ali vendar, če tudi imamo še časa in ne treba še take agitacije, kakor neposredno pred volitvami, vendar se moramo zložiti pripravljati, in izlasti moramo biti zložni v tem, da se nikdo nas ne veže na nobeno stran. Kažimo se nepristopne kskorščim si bodo vabam in od katere koli strani! Res je še, da mi eami nimamo več, ali imamo volilev! Zato glejmo, da bomo stranks, s katero se bo moralo rečenati. Na zadnjih državnoborskih volitvah za V. kurijo smo dobili nad 8000 glasov. To je najbolji dokaz, da smo. Ta ali oni se bo lovili in sukal okolo nas, naj se priklopimo tej ali oni stranki. Zato vas svarim, da ste previdni. Mi smo mehki, nismo iz dovolj trdega lessa, preveč pristopni smo vabam in — komplimentom. Mi bomo moralno glasovati kompaktno, kakor celota — pa bilo za to ali ono stran —, toda vedeti bomo moralni, zakaj bomo glasovali? Glasovali bomo, če nas bodo uvaževali. Če bi se našinci že sedaj obvezali na to ali osostran, potem njih glasovi na volitvi ne bi veljali več kakor naši, slovenski, in bi bili izgubljeni v veliki masi. To izguba treba preprečiti. Žal, da naš mestni štatu ne pozna ožih volitev. V slučajih ožih volitev bi mogli naši glasovi prihajati do še večje veljave. No, za to moremo in moramo poskrbeti, da se bodo naši glasovi edajali kakor naši. Zato prosim še enkrat: nikar se ne vežite na nobeno stran, ne obljubljajte ničesar, smpak čakajte na parolo.

njem sledilo le instinktu svoje lastne politike!

Strinjam se s tem načelom, ali vprašamo: ali je možno od nas zahtevati to? Se sme li zahtevati od siromaka, ki tako rekoč nima vsakdanjega kruha (ljudska šola), njih omogoči bližnjemu, bolje situiranemu, do pečenke (univerze)?... Absurdissime!

Idimo dalje! »Piccolo« pravi, da se mu slavi da tutte le parti (torej zopet tudi mi) izjavljajo za prijatelje. Beseda prijateljstvo je tako elastična in mnogo bi se dalo subsumirati pod to besedo, to je, od brezpojne ukupnosti v misli in delu, do enostranske simpatije itd. Vsakako pa — in to nas uči že Cero v »De amicitia« — je potrebna ukupnost v misli, ali delu, ali z drugimi besedami: solidarnost! Mi bi bili torej — da bi mogli nuditi Italijanom svoje prijateljstvo (ob vprašanju in concreto) — z njimi solidarni. A to nismo in ne moremo biti. Vse, kar moremo dati Italijanom, to je naša skozi in skozi enostranska simpatija kakor sodruga v nevolji, ker smo v glavnem žrtve dveh ujetinjnih armad: nemške šovinizma in avstrijskega brokatizma. To je vse. Ako bi mi solidarnost nudili Italijanom, potem bi se mi žnjimi tako rekoč identificirali (govorimo vedno in concreto, ob vsečlškem vprašanju), a to bi nas grozno kompromitiralo. V tem slučaju bi redarstveni ravnatelj, dvorni svetnik Bisch, smel s polno pravico potrebiti svoj redarstveni zbor, da bi mogel o prilikih zaglušiti tudi naše revolverje. Ali do tega ne pride.

Tudi naši slovanski bratje — ki, v primeru z nami, tako rekoč plavajo v blagostaju — niso storili več: tudi Čehi in Poljaki so brzjavili svoje simpatije Italijanom, proganjanim od skupnega neprijatelja, ne da bi se bili s tem Čehi in Poljaki izjavili solidarne z Italijani. Stvar torej nikakor ni tako rožnata, signor »Piccolo«! Mi smo bili hladni opozovalci vseh minulih dogodkov, krvi, platile v Inomostu in tržaških »Lasse pur che i canti« — in ohranjali smo strogo neutralnost. To nam mora — ako je le količaj lojalnosti v njem — priznati tudi »Piccolo«. S tem pa ne tajimo, da smo občutili večje simpatije za Italijane, nego li za Newce. Ali protestirati moramo najbolje proti »Piccolom« inšinacijam! Naj le malec pomete pred svojim pragom, pak bo videl, koliko je blata v njegovi hši: koliko ilegalnosti, tiranije je med Italijani! Oni so bili — a mi, kakor civiliziran narod, smo bili radi tega ogordeni — ekskat teperi od Nemcev. Radi tega so vzdignili prahu do neba. Bilo je krka, sklicali so shod županov, apelirali so na vseobčano pravijočnost...

Kaj vse bi morali še le storiti mi Slovani v Trstu in v Istri, ki smo dan na dan zlostavljeni in žaljeni od — Italijanov?! Mora li res priti še le do krvi, da se spoznava resnica?!! Je-li človeška zloba res že tako silno zajela vse človečanstvo?...

Rusko-japonska vojna.

Trst, 17. novembra 1904.

Položaj ob reki Šaho. — Glavna vojska.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

III.

Med tem se baltiško brodovje bolj in bolj bliža, kamor je namenjeno. Do glavnega odločtve v tej vojni — vsej na kopnem — more pa priti še po prihodu baltiškega brodovja. Ozircem na sedanji položaj ruske vojske, in ker od bitke ob reki Šaho na sploh očitno pravida miruje, utegnemo pa priske med prednjimi stražami, vsej od ruske strani, nadaljevati dotlej.

Počej glavne japonske vojske v njej sedanji pasivnosti postaja vedno manje umljiv, čim dalje traja. A če japonska vojska na kopnem še le na rusko ofenzivo, potem se bliža gotovi pogubi. Če se torej ne bo — po bitki ob Šahu — skoro čutila v stanu, da izvede nov, in vesela obetajoč, ofenziven napad proti Kuropatkini, bistorila japonska vojska najbolje, da bi puskusila, kakor je to sploh še možno, da izvede ob bočni marš pred rusko fronto v smeri proti Koreji, za reko Jalu. Težko je pa soditi sedaj, da li se Japoncem to posreči.

Morda bo svet v krtkem času presečen po nenaslednem poskušu Oyamove vojske, da bi se umaknila. Celotno mnogim časopisom je vprašanje in concreto — vseučiliščno — kakor prevažno in preplemento, da bi se o in njihovim čitateljem je postal že neprijetno

to stanje fronte ob fronti obeh sovražnih armad. Jedni bi hoteli, da se umaknejo Rusi, drugi svetujejo to Japoncem. Vsakako bi bil tem poslednjim tak nasvet bolj potreben. Marširanje Oyame sem in tja s svojimi rezervami od vzhoda na zapad, in neobratno, ni imelo — kakor kažejo fakta — posebnega učinka na Kuropatkina. Bržkone je postal poslednji po gorjem manevra še zmagovatev sestnej.

Korejski armadni zbor.

»Köln. Zeitung« poroča iz Seula: Japonska namerava osnovati v Koreji armadni zbor, ki naj bi potisnil Ruse iz severovzhodne korejske pokrajine ter prodiral proti Vladivostoku. Ta armadni zbor bi obstojal iz treh divizij. Neki zaupnik »Köln. Zeitung« zatrjuje, da je Japonska že došla do skrajne meje, kar mora še storiti iz svojih moči. Sedaj kljče pod grožje še rezervista starih letnikov.

Japonske vojaške oblastnije gradijo železnočno iz Seula v Genzan, ne da bi bile vprašale korejsko vlado za dovoljenje.

Transport premoga za brodovje Roždestvenškega.

»Hamburg-Amerika Linie« dala je Rusiji v najem 19 parobrodov za prevažanje premoga za brodovje Roždestvenškega, ki je sedaj na poti v Azijo.

Najeti parniki imajo prostora za 102.588 tonelat in približno 150.000 tonelat premoga. To društvo najelo je dalje 12 nemških parobrodov, ki imajo prostora 25.654 in 39.000 tonelat premoga in 5 angleških parobrodov z 25.000 tonelat premoga. Skupaj torej 36 parobrodov z 215.000 tonelatami premoga.

Praktični Rusi.

»Novoje Vremja« piše, da dobé vse ruski vojaki v Mandžuriji gorke, plave, vatirane kitajske ponočne suknje.

Ogleovanje čet.

V Vitebsku na Ruskem bilo je ogledovanje čet, ki odrinejo v vzhodno Azijo: štab 16. armadnega korpusa, tren tega kora in 41. divizija pešev. Od 25. topničarske brigade (Dvinsk) cdidejo v Azijo 3. 4. 5. 6. 7. in 8. baterija.

Rezervni častniki.

V Petrogradu bivajoči častniki, poklicani so v vojaško službo. Dva dni so imeli na razpolago, da so uredili svoje domače stvari, tri dni pa, da se preskrbe z vsem potrebnim za vojno. Število teh v Petrogradu bivajočih in poklicanih rezervnih častnikov znaša 1600.

Položaj v Mandžuriji.

Ruski polkovnik Madritov trdi, da se nahaja v japonski vojski kitajski dobrovoljci, ki so razdeljeni v razne oddelke, katerim zapovedujejo japonski častniki. Teh dobrovoljev je bilo kakih 3000 mož; od teh pa jih je že mnogo pobegnilo, ali pa se pokončalo. Ta ruski polkovnik je popolnoma pravičan, da Japoneci za hrbotom niso zavarovani. V Fenhvančenu stoji 5000 japonskih vojakov, pri Hajčenu 1500, v Dačičao pa samo 2000 m. ž.

Praška »Politik« pripominja: Kuropatkin je torej dosegel, kar je hotel, ko je pred tedni napovedal in nastopil ofenzivo: prisiliti Ojamo, da je spravl v fronto vse, kar leže in gre. Kakor znano iz došlih poročil, so ruski ohodniki na konjih japonski vojski že za hrbtom.

Vreme v Sibiriji.

Toplomer je kazal dan 12. t. m. ob 7. uri zjutraj v Omaku — 100, v Tomsku — 20°, v Barnaulu — 10°, v Irkutsku — 10°, v Nerčinsku — 16°, v Vladivostoku — 30 stopinj Celzija.

Državni proračun. — Kam gre naš denar?

Včeraj se je po dolgem presledku sešel zopet naš državni zbor in gospodarski minister je hitel, da predloži načrt finančnega zakona za leto 1905.

Kolikor nam je bilo možno, smo že včeraj v njenici prelistali to 111 strani obsežno knjigo. In zabeležili smo si nekoliko podatkov, koiko in kam boč naša država trositi od onega denarja, ki smo ga mi vse, na ta ali oni načini, trošili v državne blagajne.

Kakor ve vsak priden gospodar že naprej, kdo bo imel v pribodom letu dohodkov, tako so tudi letos učeni gospodje na Densku izračunali, da bodo imeli v l. 1905 dohodkov 1.750.939.330 kron, stroškov pa 1.403.856.018 kron. Če so se gospodje o tem

računu kaž pomolili, to ne vemo, a iz tega računa pa vendar dozaajemo, da bi morali prihodje leto prihraniti nekaj lepih milijonov. Take lepe račune pokladali so tam gospodje ministri skoraj vsako leto, iz vseh računov je izhajalo, da gospodje ministri štedijo — a kakor dela kmet mnogokrat račune brez krčmarja, tako nam tudi dunajski ministri ne morejo pokazati prav nič, kar bi bili prihramili, pač pa so nam povedali, da bodo morali ubogi davkoplačevalci plačati v l. 1905 za obresti od skupnega dolga 195.785.855 kron, a za obresti od dolga naše državne polovice 372.501.058 kron. Ker pa gospodje na Dunaju ne morejo držati vaega v glavi, kakor naš kmet, plačati jim bo v prihodnjem letu 1.107.429 kron onim uradnikom, ki samo zapisujejo ta dolg.

Vse dobro nam prihaja od »goraj« — vseklica naš kmet, ko zre v suši proti oblačnemu nebnu. Tudi nam prihaja vse »dobrote« iz državne zbornice, kjer delajo poslanci zakone: koliko sinov daj k vojakom, koliko davkov plačaj itd. — a za državno zbornico plačati bomo morali v letu 1905 »samoc. 3.008.705 kron.

Najvišji dvor porabi v prihodnjem letu 11.300.000 kron, kabinetna pisarna Nj. Vel. pa 176.000 kron.

Ako hoče gospod Koerber koga na skrivnem pomozati, da n'hce za to ne ve, dajejo mu gospodje poslanci na razpolago za l. 1905 »malenkost« 200.000 kron takozvani dispečijski fond.

Kakor znano, imamo v Avstriji vse polno oficijelnih novin. Kaj ne da, ker nam niso gospodje na Dunaju hoteli nič dati za našo izobražbo, dali so nam gotovo prepotrebni listov, ki naj jih čitajo naši ljudje, da se bodo iz njih vsaj nekaj izobražali in da jine ne bo potreba segati po ptujih laških in nemških listih. A žaliboga — (morda vendar k naši sreči!) — nimamo Slovencev nikakega ne c. k. oficijelnega, ne c. s. oficijelnega, ne liberalne, klerikalne..., narodne si pa sami z naravnino vzdržujemo. Tu vendar bomo morali davkoplačevalci — med katerimi smo tudi mi Slovenci — v letu 1905 plačati nič manjega 1.668.200 kron oficijelnim listom iz naših žepov.

Ker se gospodje ministri vedno razgovarjajo s tem, kaj naj bi se v prihodnjem letu storilo, da se nam bo boljše godilo, plačati jim bomo morali za njihov trup leborih 435.822 kron.

A je še nekaj drugega! V Avstriji je namreč c. k. »Correspondenz bureau«, ki zbirja vse laži, ki si jih izmišljajo razni lažniki, da bi z njimi črnili in grdili slovensko Rusijo in Slovane v obči. Ker pa ta c. k. biro — ne more živeti od samega zraka, segemo pa mi v žep in mu podarimo za leto 1905 »samoc. 514.310 kron.

S daj pa preidimo na šolsko polje in poglejmo, koliko potrosi za nas država. Ministerstvo za školo in bogoslužje potrosi v l. 1905 samo 76.697.306 kron. Koliko odpade od te dobre na nas Slovence? Na strani 47. rečenega računa ne najdemo nič, na straneh 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., tudi nič. — Ah! na 55. strani bo mesta nekaj za nas Slovence! Tu stoji »Hochschule« (visoke šole!) — Univerza na Dunu u Inomostu, — v Pragi —, torej bo kaj na 56. strani morja? Nič! Na 57. strani nič! Tehnične visoke šole? Nič! Srednje šole? Nič! Tako smo srečno prišli ob vseh 77 milijonih stroškov za šolstvo do 69. strani, kjer smo našli v računih same velikanske ničle za nas Slovence.

Ako, dragi čitatelj, tak račun ogleduješ, ne vem, kako ti bo pri sreči, če tu si zvez, da plačamo prihodnje leto direktnega davka 300.276 000 kron, indirektnega pa 333.333.850 kron, a za te ne najdeš drugega v tem proračunu nego velike ničle. Samo s tem, da bomo tudi prihodnje leto nadalje pušili, damo naši državi 225.509 000 kron dohodkov, za kolike, takse in pristojbine pa 151.191.500 kron.

Sedaj pa pridevi vi nearečni igralci na loterijo na vrsto. Veste, koliko daste dohodkov Avstriji samo v l. 1905? Nič manje o 39.540.650 kron. — Torej le pridno igrajte naprej, da bo še več dobčka!

Ministerstvo za poljedelstvo bo imelo dohodkov 34.292.735 kron, za to pa bo tudi ministerstvo skrbelo za kmeta na gorosteni način s tem, da je v tem proračunu izkazanih celih 11.840 kren za one organe, ki bodo gledali na to, kako kmet obdeluje svojo zemljo.

Tako bi še nadalje šeli in naštevali dobroto, ki nam jih prinese l. 1905 z Dušo. Mislimo, da zadošča za vsakega razodnega človeka to, da vidi, kje in v kaki vodi plavamo!

Drobne politične vesti.

Protinamestniku Handelu. V prihodnjih dneh se v Splitu otvorí kmetijska šola. Namestnik baren Handel je izrazil željo, da bi prisostvoval otvorenju te šole, naker mu je predsednik deželnega zborna dr. Ivčević odpisal, nej opusti svojo nakano, češ, da se mu ne more jamčiti za osebno varstvo.

Razpuščenje ogrsko-hrvatskega državnega zborna. Iz Budimpešte javljajo, da je postal položaj v državnici nezmožljiv. V političkih krogih, ki imajo veze z ministerskim predsednikom grofom Tiszo, se zatrjuje z vso gotovostjo, da bo državni zbor v kratkem razpuščen.

Domače vesti.

Barbarska druhal. Pišejo nam: Sedaj, ko so Lahi nekako milo gledali na Slovane, češ glejte, kaj delajo z nami Nemci, udarimo združeno po njih, — ni si mogel niznati goriški župan Venuti na banketu, ki ga je priredilo tržaško mesto laškim županom in kateri banket smo morali plačati tudi mi slovenski davkopalčevalci, drugače pomagati, oziroma drugače hujšati poslušalcev, nego da je vzkliknil, da Furlan varujejo italijansko zemljo pred drugo barbarsko druhalijo, s čemer je menil in kazal na Slovence.

Barbarska druhal. je torej ona, ki je prav te dni simpatizirala z Italijani, ki je obsojela prav te dni nemško nasilstvo in ki je prav te dni naglašala, da mora imeti vsaki nared potrebnih šol za izobrazbo! Vsi listi slovenski: ruski, poljski, češki, hrvatski, srbski in slovenski stili so prav te dai se svojimi simpatijami na strani italijanskih džakov, a v plačlo za to, prepevali so v nedeljo, (kakor tudi druge večere) tržaški demonstrantje Slovence izvajajo pesem »Lassé pur..., a na banketu jih je goriški župan imenoval barbarsko druhal!

Barbari smo bili, in kakor se vidi, tudi ostanemo, v očeh od c. kr. avstrijske vlade podpirane italijanske klike in barbarska druhal bomo tudi v nedeljo, ko povzdignemo svoj glas na shodu, naj nam dajo to, kar nam gre po b.ž. em in c. kr. zakonu, na kateri morsko prizegati ministri in na kateri je prisegel tudi naš cesar.

V ta namen, da bi dosegli svoje šole, hodili so tržaški Slovenci po vseh mogočih potek — a vse so bile brezvsečne! Jedino tožba je nekoliko skrhala nasprotikom orozje. Tržaški Slovenci vemo le predobro, kako nevarna so pota nas lja.

Ne preostaja nam torej druga pot, nego nam jo dovoljujejo c. kr. avstrijski zakoni, ki nam ne morejo prepovedati, da bi se mi v nedeljo ne zbrašili na shodu in bi ne zahvalili, kar nam gre.

Slovenski oče! Ti, ki občutis (kakor p. see teh vrst) vso gremobo, naš Šol-kih razmer, Ti, ki z obžalovanjem gledaš na svojega otroka, ubravočega si glavo z učnjem raznih šolskih premetov v njemu ptujem, nemškem ali laškem jeziku, Ti, ki bi mu rad pomagal, ko bi mogel, pridi v nedeljo na shod, kjer povzdigne ta slovenska barbarska druhal svoj glas: naj nam dajo, cesar trebamo, da pridemo tudi mi do kulturne, kakoršno imajo čni, ki nas žalijo in dokater pa nikakor ne moremo, sko nimamo niti ljudskih šol. Slovenski oče Tržačan.

O našem »Narodnem domu« prinaša »Agramer Tagblatt«, kakor že omenjeno, daljši članek iz pisma g. Mlana Binda. Uvodno pravi:

Mnogokateremu Hrvatu utegne biti neznan, kakov težak bo morsko biti slovenski bratje v Primoju in sosebno v Trstu, da si ohranjajo svojo narodnost, svoj jezik, svoj košček zemlje pred s. vratniki, ki postajajo vedno številnejši. Sosebno v Trstu, kjer ne oblijdujejo semo vse okolice, ampak tudi dele mesta, kjer žive, kakor zaanc, že stoljetja, odrekajo se jim vse pravice, ki jim vse pristojajo kakor domačinom, in postopa se žojimi kakor s prije, kakor z gosti. Ali slovensko ljudstvo, v katerem je trdno uteljena narodna misel, se bori z velikim pugom in veliko vztrajnostjo za jedini cilj, ki je: enakopravnost z Italijani. V tem boju so izvojevali ž. marsikaj, ali kronske pridobitvam bo: osnova slovenk h ljudskih šol, kar pa, seveda, ni še tako blizu.

Doslej niso imeli tržaški Slovenci nobenega mesta, kjer bi se žutili doma. Ia še celo, kadar so hoteli priprijeti zborovanja, koncerte itd. sploh niso mogli, ali pa so le težavo dobili eno gledališč, ali kakov drugi primeren prostor, tako, da so se morali zatekati v okolico. Zato so si hoteli zgraditi dom v središču mesta in so slednjič dobili primeren prostor na trgu »Caserma«. Tu je začela »Tržaška posojilnica in hranilnica« graditi svojo palačo v aprilu 1903. Zgradba, ki je bila dovršena v avgustu, je »Narodni dom«. To je krasno, štirinastropno poslopje s pročeljem na veliki trg.

Tu pripoveduje depisnik, kaj vse je nameščeno v »Narodnem domu«. Potem na daljnje:

Krasni atrij je mojstrovsko delo arhitekta Maksa Fabianijs, po česar načrtih je bil zgrajen »Narodni dom« od domače, velegledne stavbeno-podjetniške trvdke Ivan Marte'ane in tovariši. Dve vrsti stopnic voda v prvo nadstropje. Na desno je Čitalna, ki steje mnoga členov, pripadajočih slovenski inteligeniji Trstu. Na levo pa so prostori »Tržaške posojilnice in hranilnice«. Ista je bila ustanovljena pred 15 leti in se je danes — po zaslugu modrega vodstva ravnatelja g. I. Ulškarja in moči slovenskega prebivalstva — povzdignila v toliki meri, da je laški letni promet znašal kakih 12 milijonov kron.

Tu je še druga velika — gledališčna dvorana z razsežno galerijo. Oler ima najmoderneje naprave, dekoracije, mašinerije itd. Ta dvorana bo služila ob enem vsem slovenskem društvi za prirejanje zabav. Pod gledališčno dvorano je velika krasna dvorana telovadnega društva »Tržaški Sokol«.

Članek zaključuje: ponosno stoji to reprezentacijsko posopje tržaških Slovencev, dokazujejoče svet, da Slovenci v Trstu ne žive kakor gostje, ampak kakor domačini. In vi, ljudi moji hrvatski bratje, če prideš kedaj v Trst, porabite priliko in nastanite se v »Narodnem domu«! Leta tu se boste čutili kakor doma, tu najdete odkritih srce, ki gorijo istim ognjem, kakor vaša srca.

Kaj naj zahtevamo v nedeljo na manifestacijskem shodu? Naša država zahteva od nas davek v krvi in v denarju; zato nam je pa država mnogo na dolgu, ona je naša dolžnica. Ker pa je že taka navada in je tudi očriveno, da upniki na prav sitem način zahtevajo od dolžnika, naj jim povrne, kar so mu posodili in da dobe vsej nekoliko tega povrnjenega, zato zahtevajmo tudi mi od našega dolžnika, c. kr. vlade, naj nam povrne vsej nekoliko onega, kar nam je dolžna in naj nam ona vzdržuje v Trstu slovenske šole toliko časa, dokler ne bo prisiljen v to tržaški magistrat! Slovenski oče.

Tržaški Sokol vabi vse one dijake, ki so se priglasili in one, kateri se misljijo še priglasiti, za danes, v petek, ob 5. pop. v drušvene prostore v »Narodnem domu«, kjer se bodo začela telovadbe.

Kuhačev Jubilej. Svečanost 70-letnice rojstva slavnega hrvatskega glasbenika Fran Kuhača se bo vrisla dne 15. decembra. Tem povodom bo v glasbenem zavodu v Zagrebu koncert.

Zima. S kranjskega prihajajo poročila, da je nastopila že prava zima. V sredo je v Ljubljani naletaval prvi sneg. Tudi v Zagrebu je v torku in sredo po mslo snežilo ter je sneg pokril tla za centimeter na debel. Temperatura je padla pod ničle.

Za knjigo »Slovenski fantje v Bosni in Heregovini«, ki jo je letos izdala »Družba sv. Mohorja«, je izdal krasne platnice knjigovec g. Fran Breskvar v Ljubljani (R. bji trg). Cena vezavi v lične, res umetniško izdelane platnice je 1 K 20 v. Posamezne platnice veljajo 80 stot. Priporočamo!

Oti nemilli gostje! Prijeli smo: V nedeljo zvečer po 10. uri sem se podal iz mesta proti Trsteniku. Mesec je le malo svetil. Na potu med Barkovljami in Trstenikom, sem začel jok ženske. Dospevši bliže na trideset korakov uzrl sem človeka, ki je neko žensko držal za roko. — Oa ne govor nič, samo ona ječe: J. j. joj, mati moja! — Ia zvijala se mu je v roki in dalje klicala: Mati moja!

Ženske moje, varujte se izlasti na večer nemilih gostov iz sostojega kraljestva. Kajti to se je dogodilo kjer v bližini Italijani gradijo železnico in ni nikakega dvoma, da je lopov namerjal nekaj grdega: ali proti ženski časti, ali pa proti tuji lasti!

Trgovina s praščelj. Kakor smo laško leto prichvalili trgovino se zaklanišči prašči,

tako bodoemo storili tudi letos, valed česar opozarjamо cejene trgovce in prekupec s prašči na tozadne vesti.

Nezgoda na železnici. Med Burovnicem in Preserjem blizu Ljubljane sta v torek skočila s tira dva voza tovornega vlaka. V sledi tega je bil tir zastavljen. Večerni brzovlek je imel eno uro zamude.

Železnica na sv. Višarje. Ministerstvo za železnice je stavbinskemu podjetniku L. Ratzmannu v Celovcu za eno leto podaljšalo rok za tehnične predpriprave zgradbe železnice na sv. Višarje.

Nezgoda na delu. 24-letni delavec Vladimir Visintini, ki je delal v tovarni olja pri Sv. Andreju, je včeraj predpoludne na delu težko ponesrečil. Opraviti je imel namreč polog nekega stroja. Po nesreči pa mu je prišla desna roka mej dve zobati kolosi, kjer mu jo je strlo. Pozvali so zdravnika se zdravniške postaje, ki je nezrečenemu mladeniču povezel roko ter ga dal potem odvesti v bolnišnico, kjer so ga vsprijeli v IV. kirurgični oddelki.

Prijavljena tativina. Voznik Fran Starc, v službi pri g. Antonu Čaku v ulici Rezote št. 2, je prijavil na polieji, da mu je pred par dnevi neznan tat vkradel kovčeg, katerega je hrnil v blevu. V kovčagu je bila žepna ura iz kovine in več komadov oblike, kar je vse skupaj — po njegovih cesavitih — vredno 50 kron.

Mati in dve hčeri v skrajni smrtni nevarnosti. V V. nadstropju hiša št. 41 na Acquedottu stanuje družina Vičič. Sinoči okoli 10. ure so se nehajale v kuhinji mati: 39 letna Marija, in hčeri: 19 letna Štefanija in 10 letna Hearika. Štefanija, ki je šivilja, je nekaj živali, a mati je likala perilo. Likalne železa je pa grela na ogajšču, kjer je grol precejšen kup oglja.

Kmalu po 10. uri je prišel domov Anton Vičič, sin, ozir. ma brat prej imenovan; a kako se je prestrašil, ko je, vstopivši v kuhinjo, račel mater in obe sestri popolnoma brez zavesti. Razumel je pa tudi takoj, kaj da jim je. Plin, ki se je razvijal iz gorečega oglja, je bil namreč napolnil malo, tesno in nizko kuhinjo. Kakor znamo je ta plin hud strup: ženske so bile v nevarnosti, da jih zaduši. Mladi Vičič je torej najprej odprl okna kuhinje, da se ista prestraši, in potem je šel h trd v lekarino Leitenburg, ki se nahaja blizu javnega vrta, ter od tam telefoniral na zdravniško postajo. Zdravnik dr. Carevich je šel takoj k Vičičevim ter ženske djal iz nevarnosti.

Zadnje brzjavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Brzjavka generala Steselja.

PETROGRAD 17. (Uradno) General Steselj je brzjavil dne 28. oktobra, da so Japoneci dne 25. oktobra na severni in severno-vzhodni strani s lno obstreljevali naše vtrdbne in obkope. Naslednjega dne so napadli en obkop in en front na severni fronti, a bili so odbiti. Na severni strani je bil mrtev 1 častnik 70 vojakov, 8 častnikov in 400 vojakov je bilo pa ranjenih. Druga brzjavka od 30. oktobra pravi: Odkar sem dne 28. oktobra odposiljal zadnjo brzjavko, trajala obstrelovanje z vso silo dalje.

Baltiška eskadra.

LJUBAVA 17. (Ruska brzjavna agent.) Včeraj je cdp'ula od tukaj baltiška dopolnila eskadra, obstoječa iz pet križark in osem torpedov.

Haačka konferenca.

WASHINGTON 17. (Reuterjev biro.) Ameriški poslanik na Dunaju Storer je brzjavno prjal, da se je avstro ogrska vlad izjavila, da se udeleži druge habske konference.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in posebnih načrtih.

Trgovina.

Borzna poročila dne 17. novembra

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.09—, angleške lire K —, London krake termin K 239.35—239.75 Francija K 95.15—95.40, Italija K 95.20—95.45 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.55—117.80, nemški bankovci K —, avstrijska edinstvena renta K 99.80—100.15, ogrska kronska renta K 98.—98.20, italijanska renta K 102.1/4—103.1/4, kreditne akcije K 670.—674. državne železnice K 649.—652— Lombardi K 87.—88.— Lloydova akcija K 720.—730.— Srečke: Tisa K 324.—325.— Kredit K 480.—490.— Bodenkreid K 1880 K 307.—317.— Bodenkredit K 1889 K 298.—308.— Turška K 132.— do 134.— Srbske — do —.

Parizka v Londona borza.

Pariz. (Slep.) francoska renta 98.32 5% italijanska renta 101.60, španski exterior 88.22 akcije otomanske banke 592.—

Pariz. (Slep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unistršna turška renta 87.42 menjice na London 251.30, avstrijska zlata renta 101.80 ogrska 4% zlata renta 102.— Länderbond 492.— turške srečke 127.75 parizka banka 12.58, italijanske meridionalne akcije 785.—, akcije Ro Timo 15.58 Slabotna.

London. (Slep.) Konsolidiran do 85 1/4 Lombardi 3 1/4, srebro 26 1/2, Španska renta 87 1/2, italijanska renta 104.—, tržni diskont, 3— menjice na Dunaju 24.22 dohodki banke — izplačila banka 580.000 Mičača.

Tržna poročila 17. novembra.

Budimpešta Pšenica za april 10.32 do 10.33; za maj 8.01; oves za april 7.21 do 7.22; koruza za maj 7.62 do 7.63.

Pšenica: ponudbe srednje: povprečne zmajeno, mirno. Prodaja 20.000 met. stotov, nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. Vreme: zmaj.

Havre. (Slep.) Kava Santos govt. average za tek. mesec po 50 kg 45.50 frk, za marec 46.25.

Hamburg. (Slep.) Kava Santos average za dec. 37 1/2 za marec 38 1/2, za september 39 1/2, vzdržao. Kava Rio navedena 38—40, navadna reela 41—42, navadna dober 43—45.

Hamburg. (Slep.) Sladkor za nov. 28.83 za dec. 28.85, za jan. 29.15, za februar 29.25 za marec 29.30, za april 29.40. Stalno. — Vreme megla.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za dobre doby, mirno, 5 stotink znižanja, nespremenjeno.

Sladkor tuzemski. Centrifugal plis, promptno K 65.60 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.— Concasse la Molipli promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 14 1/2 Sh. Java 14 6 Sh, Stalno.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 79.324.823.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z veskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopa in premične proti požarnim škodam po najvišjih cenah. Škode cenuje takoj in najakunite. Ulica najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatre podpore v narodne in občinkoristne namene.

Mlad trgovec, dobro izvežban x špec stroki, se želi izobraziti v papirni stroki in hoče zato vstočiti v prodajalno s pap. in šolsk. potrebsčinami v kakem majhnem mestu. Trgovec, ki ga sprejme za kakega pol leta, dobri odškodnino po dogovoru. Naslov pri upravi „Edinost“.

Glasovir v dobrem stanju se proda radi bojezn p v jake nizki ceni. Naslov pove uprava »Edinost«.

Sobo in kisilo opoldne pri dobrini, ul. Belvedere ali v bližini, tise gospodična. Ponudbe na upravo »Edinost«.

Velika prazna soba se odda v samostojni gospodarji v ul. Madonna del mare st. 6, I. nadstropje.

Udova traži mjesto gospodarice; ista je muzikalna, te ide i k djeci bez majke sa njemačkim jezikom. Naslov kod »Edinost«.

Pekarna in sladčičarna

FRAN MILLANICH

Trst. — ulica Commerciale 7 — T. st. Trikrat na dan svež kruh vsake vrste. R značenje na dom. Sprejema naročbe na sladćice itd. o prilikl. novčići in krstovi.

Najugodnejše cene.

URAR F. PERTOT

Trst, ul. Poste nuove 9

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse Longines, Tavanes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske

Izbor ur za birmo ure za gospo.

Sprejema popravljanja po nizkih cenah.

PRODAJALNICA JESTVIN

Ivan Gnot

TRST — ulica Giulia 33 — TRST

Kava, sladkor, testenine, moke —

najboljših milinov, okajeno meso.

Vedno svede blago.

Konkurenčne cene.

Manufakturana trgovina — Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - T ST

Fuštan za krila širok 90 cm po 36, 42 novi.

Fuštan velej od 27 novč. dolje, bel, siv in

pique fuštan. Kotenina bela in siva. Majte, sjali

in rute. Odeji od volne ali bombaže. Pregrinjala

preproge za mej postelje. Kravate, srajce za

moke in ženske. Krila, nogovice, čipke in žamet,

kakor tudi raznovrstne drobnarje.

MARIJA vdova ČOKELJ

TRST - Via Geppa št. 10 - TRST

priporoča svojo

NOVO GOSTILNO

katera je preskrbljena

z dobrim vinom ter

mrzlimi in gorkimi

jedili.

Cene zmerne.

Dr. N. Fertilio

specijalist za bolezni nosa, grla in ušes.

Ul. Torre bianca 45

(rogal Torrente).

TRST.

ORDINUJE: od 10-12 predp. 3-4 pop.
od 4-5 pop. brezplačno.

Neprekošeni

so moji destilacijski aparati za izdelovanje žganja iz žonte na deflegmacije in s pečjo, ki se zvraca. Absolutno čist in aromatičen izdelek, ki se hčet prelije in tudi hitro napolni kakor tudi izprazni, vsled česar je ta stroj v vsaki regionalno delujuči žganjarnici neobhodno potreben. Nerazmerno malo nabavni troški se pokrijejo že s prvo letino. Močna in solidna sestava jamči za mnogoletno trpežnost. Ant. Hoffmann, tov. medenega in kovinskega blaga Praga VII. Prospekti brezplačno in franko.

Nad 40-leten vseh.

Najstarejša medicinska specijaliteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogoljenje sladke skorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikkovane z kolajnami in diplomami na prvih međunarodnih razstavah.

Počasčene sč zaupanje odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grloboju, kašlu, hripcavosti, upadanju glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobete čist in svež glas.

NB. Pazite na nepoštene ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V škatlicah: v lekarni „Prendini v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

TOVARNA POHISTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Naročni kolek je

vzbudit pri upravi

„Edinost“

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanie in čiščenje svetlik na plin ob času selitve. Neprekosljive plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska prog.) - Bratje COSULICH.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

GEORGIA

500 ton. odpluje dne 28. novembra v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 180.—, II. razred K 250.—, I. razred K 300.—.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravstvene službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs. vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in davkov.

Pravna in poslovna konsultacija v vsakem izročaju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in ekskomptuje izrebane vrednosne papirje in vnovčuje zaplate kopone.

Vključuje in divinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Hranilni in nakupni magazin.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzn.

Izgubi

Bor za narodila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge d

dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Spominjajte se družbe

= sv. Cirila

in Metoda =

v Ljubljani in za

Istro.

Artur Godnig

je iznajditelj

nekega posebnega olja.

„Hôtel Balkan“ - Trst

Piazza della Caserma (Narodni Dom)

3 minute od južnega kolodvora in poleg pošte s 60 moderno opremljenimi sobami.

Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna

Za goste hotela posebna restavracija v l. nadstr.

Dvigalo. — Električna razsvetljava. — Kopališča

Shajališče ptujcev

Velikanski prihranek se zadobi, ako se uporablja novi aparat „L'APE“, ki vzdržuje plinove mrežice.

L'APE je aparat, ki ne bi smel manjkati v nikaki rodbini, uradu, društvah, prodajalnicah ter jasnih krajih; jamči vsakomur velikanski prihranek na steklih in mrežicah; stane le 20 novč.

Prijavljen patent. — vzbudiva se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

Najboljše obuvalo po najugodnejših cenah se vzbudiva samo v čevljarnici

Corso 12 Julij-a Romanelli, Trst Corso 12

Velika izbera galos za gospode in gospé.

Otvorilo se je velikansko skladišče

ALL'UNIVERSO

Trg Carlo Goldoni 1.

Bogat izbor raznovrstnih površnih sukenj (paletot, ulster) in obleke za možke, dečke in otroke.

Veliki dohodi blaga iz tu in inozemskih tovarn. — Naročbe po meri hitro in točno.

Govori se slovenski. — Najugodnejše cene.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

Zagatalj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladis, e. kr. priv. Lloyd, orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulu.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnega obuvala za gospode, gospde in otroke.

Prodaja najboljše voščilo (biks) — **Fredin**

Cene nizke Postrežba točna.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in zepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave zepnih ur.